

Aftale mellem regeringen (Socialdemokratiet), Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Konservative, Liberal Alliance og Alternativet

om

Yderligere hjælp til rejsebranchen i lyset af coronakrisen

Af den 22. juni 2020

Baggrund

Regeringen (Socialdemokratiet), Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Konservative, Liberal Alliance og Alternativet indgik en politisk aftale den 12. maj 2020, som bl.a. omhandler individuel tilbagebetaling af statsgarantien på 1,5 mia. kr., dækning af afbrudte rejser, tilskud på 725 mio. kr. til dels dækning af første kollektive periode af lånet samt en polstring af fondskassen til konkurser.

Der er dog fortsat usikkerhed om omfanget af fortsatte rejserestriktioner til danskernes foretrukne feriemål. Desuden må det forventes, at der i lyset af coronakrisen vil være en tilbageholdenhed med at rejse i en periode, og at rejsebranchen dermed kan komme under yderligere økonomisk pres. Det er derfor også den nedsatte ekspertgruppes vurdering, at det i givet fald kan medføre væsentlige udfordringer for økonomien i rejsebranchen, herunder for Rejsegarantifonden, og for de virksomheder, der klarer sig godt gennem krisen og skal finansiere genopbygning af fonden på lidt længere sigt.

Et vigtigt pejlemærke er, at der også efter coronakrisen er en høj grad af forbrugerbeskyttelse og tillid til rejsebranchen.

Samtidig er der behov for at se nærmere på samspillet mellem reglerne for en fortsat høj forbrugerbeskyttelse, herunder indretningen af konkurssikringen for danske rejsende, og den økonomiske situation i rejsebranchen og dermed branchens mulighed for at komme godt gennem krisen. Ekspertgruppen vurderer, at der er behov for en yderligere indsats for at styrke det økonomiske grundlag under branchen.

For fortsat at hjælpe rejseselskaberne med at komme igennem denne ekstraordinære krise er regeringen Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Konservative, Liberal Alliance og Alternativet enige om følgende:

1. Forlænget løbetid for statsgaranti

Som det fremgår af ekspertgruppens rapport, kan der være gode argumenter for, at en branche skal have mulighed for støtte, så længe den er pålagt restriktioner som følge af coronakrisen, der forhindrer den i at drive en rentabel forretning.

På nuværende tidspunkt er mulighederne for udenlandsrejser fortsat begrænsede som følge af Udenrigsministeriets rejsevejledninger frem til 31. august 2020. Ekspertgruppen argumenterer for, at pakkerejsebranchen fortsat skal have mulighed for at trække på den stillede statsgaranti med henblik på at dække de faktiske omkostninger til leverandører, der ikke kan

refunderes, selv om rejsen er annulleret som følge af Udenrigsministeriets rejsevejledninger. Det gælder alle rejser, der er blevet annulleret eller aflyst som følge af den på tidspunktet gældende rejsevejledning.

Hvis en rejsende har bedt om at afbestille en rejse til en destination, som er omfattet af Udenrigsministeriets rejsevejledning på tidspunktet for henvendelsen, vil den rejsende kunne få refunderet det fulde beløb for rejsen.

Hvis rejsen eller en stor del heraf ikke kan gennemføres, har pakkerejsearrangøren ret til at aflyse rejsen eller hæve aftalen. Dette vil fx være tilfældet, hvis Udenrigsministeriet fraråder alle ikke-nødvendige rejser til det land, hvortil rejsen går. Det gælder også i tilfælde, hvor rejsearrangørerne har aflyst en fremtidig rejse på et tidspunkt, hvor rejsemålet var omfattet af Udenrigsministeriets rejsevejledning på tidspunktet for aflysningen, men hvor vejledningen efterfølgende er blevet lempet.

Kan rejsearrangører ikke gennemføre rejsen, f.eks. fordi de med så sen varsel ikke kan nå at få aftaler på plads med underleverandører, eller der ikke er fly, der kan fragte passagerer afsted, har rejsearrangøren ret til at annullere rejsen.

Rejsearrangører kan i ovennævnte situationer fortsat trække på ordningen fra den udvidede fondskasse i regi af Rejsegarantifonden, da de bagvedliggende grunde for, at enten den rejsende annullerer eller rejsearrangøren aflyser rejsen, er Udenrigsministeriets rejsevejledning.

Aftalepartierne er enige om at forlænge adgangen til den allerede stillede statsgaranti på 1,5 mia. kr. til 31. august 2020.

2. Forhøjet statsgaranti

Ekspertgruppens rapport viser, at Rejsegarantifondens nuværende støtte- og tilskudsordninger forventes at være tilstrækkelige i forhold til branchens faktiske udgifter til aflyste og afbrudte rejser samt konkurser – frem til 31. august 2020.

Rejsegarantifonden er imidlertid forpligtet til i en periode ved aflysning fra rejsebureauets side at dække den pris forbrugeren har betalt for rejsen. Dette beløb vil som oftest overstige rejsearrangørens faktiske omkostninger til rejsen. Differencen mellem de to beløb vil dermed blive givet som et lån fra Rejsegarantifonden til rejsearrangøren under den statslige garanti på 1,5 mia. kr. og skal tilbagebetales inden for 90 dage. I disse 90 dage vil Rejsegarantifonden have behov for likviditet til at lægge ud for den del af de rejsendes betalinger, som ligger ud over rejsearrangørens faktiske omkostninger.

Aftalepartierne er enige om, at Rejsegarantifonden til enhver tid skal have den fornødne likviditet til at imødekomme alle ansøgninger om dækning frem til 31. august 2020. Aftaleparterne er derfor enige i, at garantien på 1,5 mia. kr. stillet i lov nr. 326 af 31/03/2020 ved aktstykke udvides midlertidigt til 2,25 mia. kr. indtil 1. marts 2021.

3. Fjernelse af kollektiv hæftelse ved lån

Ekspertgruppen vurderer, at der er en markant risiko for en u hensigtsmæssig dominoeffekt i branchen ved konkurser pga. den kollektive hæftelse. Hvis en rejsearrangør går konkurs, vil det være de øvrige rejsearrangører, der skal dække tabet. Dette gælder både hæftelse for i) indfrielse af lån som det konkursramte rejseselskab har optaget under den statslige garanti og ii) tilbagebetaling til de rejsende, som har krav mod det konkursramte rejseselskab. Det betyder, at hver gang en rejsearrangør går konkurs, så øges den økonomiske belastning for de øvrige rejsearrangører.

Aftaleparterne er derfor enige i, at fjerne koblingen mellem individuel gældsoptagning og kollektiv tilbagebetaling af træk på garantien, i tilfælde af at en rejsearrangør går konkurs. I stedet dækker staten tabet på statsgarantien. Dette vil modvirke, at en konkursramt virksomhed, der tidligere har optaget lån under statsgarantien, kan trække andre virksomheder med ned.

I den tidligere aftale af 12. maj blev der givet et tilskud på 600 mio. kr. til rejsebranchen for annullerede og aflyste rejser frem til 13. april 2020. Da hele tilskuddet ikke forventes brugt, er aftaleparterne enige om, at det resterende beløb indgår i en samlet statslig tabsramme på 300 mio. kr. i 2020.

Aftaleparterne er dermed enige i, at den afsatte tabsramme kan benyttes til afdækning af de tab på statsgarantien, som følger af, at konkursramte rejseselskaber ikke kan tilbagebetale deres udestående forpligtelser på lån optaget i perioden 14. april til 31. august 2020. Dette gælder frem til ultimo 2021, hvorefter en evt. ikke-benyttet del af tabsrammen går tilbage til staten. For konkurser efter d. 31. december 2021 skal rejsebranchen således igen kollektivt dække tab.

4. Justeringer af Rejsegarantifonden

Aftaleparterne bakker på baggrund af ekspertgruppens anbefaling op om, at erhvervsministeren beder Rejsegarantifondens bestyrelse vurdere, om individuelle driftsforsikringer vil bidrage til at begrænse den økonomiske risiko for fonden og samtidig gå i dialog med Forsikring & Pension om, hvorvidt der er de passende forsikringer på markedet. Hvis det på baggrund heraf vurderes relevant at indføre individuelle driftsforsikringer, skal der indføres en hjemmel i Rejsegarantifondsloven, der giver mulighed for, at fonden kan stille sådanne krav.

Aftaleparterne er enige i at se på, om der efter coronakrisen bør stilles højere egenkapitalkrav eller garantikrav især til de virksomheder, som vil kunne påføre fonden de største tab. Det er ikke udtryk for, at de store virksomheder har større konkursrisiko end de små, men at konkurser blandt store virksomheder har større konsekvenser for Rejsegarantifondens medlemmer. Den konkrete udmøntning skal drøftes videre i forbindelse med udarbejdelsen af et lovforslag.

Aftaleparterne bakker også op om, at der søges opbygget et katastrofe bidrag i regi af Rejsegarantifonden. Det skal bidrage til, at Rejsegarantifonden bedre kan håndtere fremtidige krisesituationer som en pandemi. Aftaleparterne bakker op om, at det skal undersøges nærmere, hvordan det kan gøres mest hensigtsmæssigt, eksempelvis gennem et fast bidrag eller procentvist bidrag på hver solgt rejse. Den konkrete udmøntning vil blive drøftet i forbindelse med udarbejdelsen af et lovforslag.

5. Tilførsel af midler til Rejsegarantifondens sekretariat

Rejsegarantifonden er blevet tilført en stor opgave i at varetage tilskud, statsgaranti samtidig med, at fonden skal opretholde sit virke ved bl.a. at føre tilsyn med medlemmerne af Rejsegarantifonden. Derfor er aftaleparterne enige om, at der ydes et tilskud til Rejsegarantifonden på 1 mio. kr. med henblik på flere ressourcer i sekretariatet og til varetagelse af sagsbehandlingen i forbindelse med tilskud og statsgaranti.

6. Videre proces

Aftalen er en stemmeaftale.

Forlængelse af dækningsperioden vil blive fastsat i en bekendtgørelse udstedt af erhvervsministeren. Kommissionen vil blive orienteret herom i forlængelse af statsstøttegodkendelsen.

Folketingets Finansudvalg forelægges et aktstykke om tilførsel af midler til Rejsegarantifondens sekretariat, forhøjet statsgaranti, genanvendelse af tilskud indgår i en kommende tabsramme til at dække den kollektive hæftelse af træk på garantien ifm. konkurser. Den forhøjede statsgaranti og håndtering af tabsrammen kræver en statsstøttegodkendelse.

Aftaleparterne vil til efteråret drøfte oplæg til et lovforslag om ændringer af Rejsegarantifonden.